

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Koziół

w sprawie **X.Y.** – sędziego Sądu Okręgowego w S., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 13 listopada 2024 r., zażalenia M. C., na zarządzenie z dnia 17 września 2024 r., sygn. akt I ZI 56/24, w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej

postanowił:

- I. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie,
- II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 29 sierpnia 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek M. C. o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y. - sędziego Sądu Okręgowego w S. (k. 3-4v).

Zarządzeniem z dnia 3 września 2024 r., M. C. została wezwana do uzupełnienia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego, poprzez przesłanie wniosku sporządzonego i podpisanego przez pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem oraz o **przesłanie prywatnego aktu oskarżenia wniesionego do sądu wskazującego sprawę, w której immunitet ma być uchylony w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku w razie nieusunięcia braku w wyznaczonym terminie** (k. 12).

Pismem z dnia 9 września 2024 r. M. C. wniosła o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia i podpisania wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie sędziego X.Y. do odpowiedzialności karnej (k. 15 -16v).

Zarządzeniem z dnia 17 września 2024 r., sygn. akt I ZI 56/24, odmówiono przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y. - sędziego Sądu Okręgowego w S., z uwagi na niespełnienie warunków formalnych wniosku w postaci braku przesłania wniosku sporządzonego i podpisanego przez pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem oraz braku przesłania odpisu aktu oskarżenia wniesionego do sądu wskazującego sprawę, w której immunitet ma być uchylony, pomimo wcześniejszego wezwania do ich uzupełnienia (k. 18-18v).

Zażalenie na powyższe zarządzenie nadesłała w dniu 23 września 2024 r. M. C., zaskarżając je w całości. Wskazała, iż uważa, że jest oskarżycielką prywatną i ma uprawnienie do złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego X.Y.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wykładnia językowa art. 13 k.p.k. nie pozostawia wątpliwości, że podmiot, który dąży do uzyskania zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej osoby, co do której ustawa wymaga takiego zezwolenia, musi posiadać status oskarżyciela. Status taki np. prokuratorowi przysługuje z mocy ustawy, co wynika z art. 45 § 1 k.p.k., zaś w zakresie innych podmiotów, warunkiem jego uzyskania jest dokonanie czynności procesowej, jaką jest wniesienie aktu oskarżenia. Skutkiem wniesienia aktu oskarżenia jest zawisłość sprawy karnej przed określonym sądem powszechnym, z powodu oskarżenia przez określony podmiot – oskarżyciela prywatnego lub subsydiarnego. Przepisy dotyczące aktu oskarżenia, przewidziane zarówno dla skargi prywatnej (art. 487 k.p.k.), jak i subsydiarnej (art. 55 § 1 k.p.k. w zw. z art. 332 i art. 333 § 1 k.p.k.), przewidują określone wymogi formalne, których spełnienie przez oskarżyciela pozwala dopiero na stwierdzenie, jakie zachowanie objęte jest skargą zasadniczą i jaka jest jego podstawa dowodowa. Do czasu prawomocnego zakończenia postępowania przed sądem

dyscyplinarnym w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, postępowanie karne przed sądem powszechnym w sprawie wszczętej złożonym prywatnym aktem oskarżenia, powinno zostać zawieszone (por. np. S. Iwanicki, Immunitet parlamentarny jako przyczyna zawieszenia postępowania karnego, Prok. i Pr. 1999, nr 10, s. 7, R. Stefański, Postępowanie w przedmiocie uchylecia immunitetu parlamentarnego, WPP 1994, nr 2, s. 28, B. Janusz – Pohl, Immunitety w polskim postępowaniu karnym, Warszawa 2009, s. 326 – 327). Oskarżyciel prywatny składając do właściwego miejscowo i rzeczowo sądu powszechnego akt oskarżenia, powinien poinformować ten sąd, iż osoba objęta oskarżeniem jest sędzią oraz złożyć wniosek o zawieszenie postępowania karnego do czasu prawomocnego zakończenia postępowania przed sądem dyscyplinarnym w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.

Jak wynika z danych znajdujących się w aktach sprawy, żaden akt oskarżenia spełniający wymogi przewidziane we wskazanych powyżej przepisach, nie został skierowany przeciwko wymienionemu we wniosku sędziemu. W przedstawionych realiach należy zatem stwierdzić, że M. C. nie wykazała, iż posiada status strony, to jest oskarżyciela prywatnego lub oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego, w sprawie przeciwko osobie posiadającej immunitet formalny, a tylko taki status uprawniałby M. C. do złożenia, objętego przymusem adwokacko – radcowskim, wniosku o wydanie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej (tzw. uchylene immunitetu formalnego sędziego) i jego popierania. Wniosek z dnia 28 sierpnia 2024 r. o zezwolenie na pociągnięcie X.Y. – sędziego Sądu Okręgowego w S., złożony przez M. C., nie mógł zatem zostać przyjęty do rozpoznania. Tym samym, uznając, że zarządzenie z dnia 17 września 2024 r. wydane w sprawie o sygn. akt I ZI 56/24, w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego X.Y. jest prawidłowe, należało je utrzymać w mocy.

Kierując się wskazanymi motywami, Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

[M. T.]

[a]